

NHÂN DỊP KỶ NIỆM NGÀY GIỖ TT NGÔ ĐÌNH DIỆM

Nguyễn Văn Minh

PHẦN I : TỪ NHỎ ĐẾN KHI LÊN LÀM THỦ TƯỚNG(7/7/54)

Thưa quý vị, dưới góc cạnh của một người nghiên cứu lịch sử, chúng tôi xin mạo muội trình bày những sự việc mà trước đây chưa được công bố hay bị các thành kiến che lấp, bị các thế lực ganh ghét nói sai sự thật. Thưa quý vị Ngô Đình Diệm bây giờ đã là con người của lịch sử dân tộc như Nguyễn Thái Học ,Phan Bội Châu ,Phan Châu Trinh. Không có Ngô Đình Diệm, không có Miền Nam với 9 năm thanh bình, thịnh vượng, không ai đủ tài cán nắm được thời thế 1950-1955, và Hồ Chí Minh sẽ không có đối thủ. "Anh hùng tạo thời thế hay thời thế tạo anh hùng" đều đúng với Tổng thống Ngô Đình Diệm. Phần trình bày sau đây sẽ nói lên: TÀI ĐỨC KHIÊM TỐN-Ý CHÍ QUYẾT TÂM TRÊN LẬP TRƯỜNG QUỐC GIA CHỐNG CỘNG, CHỐNG THỰC DÂN CỦA T TỔNG THỐNG NGÔ ĐÌNH DIỆM.

Người ta thường đứng núi này trông núi nọ, được voi đòi tiên. Trong đời sống chính trị của một nước cũng vậy thôi . Khi sống dưới chế độ của Tổng Thống Ngô Đình Diệm, một số người bất mãn và chỉ trích những nhược điểm và sai lầm của chính quyền; điều này cũng đúng thôi. Họ mong muốn một chính quyền hữu hiệu và tốt đẹp hơn. Nhưng sau khi Tổng Thống Diệm bị lật đổ và bị ám sát ngày 2-11-1963, xứ sở mất chủ quyền, các chính quyền kế tiếp bất lực, người ta mới thấy không có lãnh tụ hay chế độ nào hoàn hảo cả. Tổng Thống Diệm và chính quyền của ông cũng vậy thôi dù có sai lầm và nhược điểm nhưng vẫn KHÁ NHẤT so với các chính quyền khác tại miền Nam hay chế độ cộng sản ở miền Bắc. Ngay cả những người Mỹ trước kia đã kích và chủ trương lật đổ tổng thống Diệm cũng thay đổi nhận định về ông và chế độ Đệ Nhất Cộng Hòa. Trước cảnh tượng các tướng cầm quyền chỉ làm tay sai cho ngoại bang hết Pháp đến Hoa Kỳ, với mặt trái của cộng sản Hà Nội và con người cá nhân gian xảo Hồ Chí Minh, hình ảnh Tổng Thống Diệm là con người yêu nước, chống cả cộng sản và thực dân dù Pháp hay

Hoa Kỳ, hy sinh tất cả để bảo vệ chủ quyền, với nếp sống đạo đức cá nhân, đã trở nên đáng kính hơn bất cứ nhân vật hiện đại nào từ 1945 đến nay.

A - Hồ phụ sinh hồ tử

Trong dân gian thường có câu truyền tụng “Đày vua không Khả, đào mỏ không Bài”. KHẢ là Ngô đình Khả , một thượng thư, chống lại việc Pháp bắt đày vua Thành Thái (1907). Bài là Nguyễn Hữu Bài , một thượng thư chống lại việc Khâm sứ Mahet đào mộ vua Tự Đức tìm vàng (1913).

Ông Ngô Đình Diệm là con thứ 3 của Ông Ngô Đình Khả, sinh ngày 3-1-1901 tại Huế, học trường Pellerin, trường Hậu Bổ và Sĩ Tử.

Từ 1924 đến 1933: Ông lần lượt được bổ nhiệm: Tri huyện Hương Trà (Thừa Thiên) - Tri phủ Hải Lăng (Quảng Trị) - Quản Đạo (Phan Rang) - Tuần Vũ (Phan Thiết). Ngày 2-3-1933 làm Thượng Thư Bộ Lại (Nội Vụ) kiêm Tổng Thư Ký Hội Đồng hỗn hợp Việt Pháp về canh tân. Nhưng sau vài tháng làm việc, ông thấy dã tâm của Pháp, và sự vô trách nhiệm của vua Bảo Đại, Ông đã từ chức, chấm dứt mọi sự cộng tác với thực dân Pháp.

B - Ngô Đình Diệm: vị quan thanh liêm chính trực

Từ 1933 đến 1945: Ông không làm gì, chỉ sống rất đơn giản với số tiền dành dụm và với sự giúp đỡ của các anh em, ông đọc sách, trau dồi kiến thức và theo dõi tình thế.

a) Trong thời gian Đệ Nhị thế chiến Pháp nghi ngờ ông liên lạc với Nhật, ra lệnh bắt đày đi Lào Xiêng Khoảng, ông trốn vào Phan Thiết rồi phải nhờ một hiến binh Nhật (là người Việt tên Trần Văn Dĩnh) giúp đỡ bảo vệ.

b) Năm 1945 trên đường về Huế, Ông bị Việt Minh bắt ở Tuy Hoà, rồi đưa đi an trí ở Thái Nguyên. Cùng thời gian đó, Việt Minh bắt người anh cả là Ngô Đình Khôi (và con trai là Huân). Việt Minh đã bắn chết hai cha con và nhà báo Phạm Quỳnh tại kho dầu bỏ trống ở Huế.

Bị phong trào Giáo dân phản đối, lại thấy Ông Ngô Đình Diệm được dân chúng kính nể và cảm phục do lập trường không cộng tác với Pháp và từ bỏ phú quý không chút luyến tiếc; phe cộng Sản lúc này biết mình còn yếu,

nên để xoa dịu, Hồ chí Minh thả tự do cho Ông và còn mời Ông tham gia chính phủ. Ông Ngô Đình Diệm quen biết nhiều chức sắc Thiên Chúa Giáo, họ ủng hộ ông, một phần nhờ uy tín của người anh là Giám mục Ngô Đình Thục (ông Bốn: có 4 bằng tiến sĩ).

C - "Ai bao năm từng lê gót nơi quê người" (1945-1954)

a) Năm 1945 ông tá túc trong một dòng tu ở Hà nội.

b) Từ 1946 đến 1950 : Ông sống trong vùng Pháp kiểm soát, Ông có qua Hương cảng gặp Bảo Đại đề nghị đòi cho VN độc lập. Bảo Đại mời Ông lập Nội các nhưng ông từ chối. Năm 1948 ông tá túc tại nhà thờ Cha Tam (linh mục Huỳnh Tịnh Hương, số 25 đường Học Lạc Chợ Lớn).

Ngày 16-6-1949 ông Ngô Đình Diệm cho công bố một bản tuyên ngôn gồm 3 điểm:

- Dân Việt phải có quy chế như Ấn Độ và Hồi Quốc, nghĩa là độc lập.
- Phải thực hiện các cải cách kinh tế và xã hội.
- Các thành phần kháng chiến trừ cộng sản phải được chấp nhận vào chính phủ.

c) Tháng 8-1950 Ông Ngô Đình Diệm cùng Cha Thục đi La Mã dự năm Thánh. Khi ở Tokyo, Ông Diệm gặp vài người Mỹ như giáo sư Wesley Fishel Đại học Michigan..., Vị giáo sư này giúp ông liên lạc với nhiều người Mỹ sau này.

d) Từ La Mã Ông đi thăm Bỉ, Thụy Sĩ, Pháp, rồi Ông đi Hoa Kỳ và trong thời gian 2 năm ở Mỹ, Ông học hỏi được rất nhiều, trau dồi kiến thức, học anh ngữ, được mời đi diễn thuyết ở nhiều Đại Học, gặp Hồng Y Spellman và nhiều nhân vật chính trị: Thượng Nghị Sĩ Mainsfield, John F. Kennedy (sau là TT), Thẩm Phán Tối Cao Pháp Viện W. O.Douglas. Bàn về Việt nam ông Douglas viết nhiều lời ca tụng ông Diệm như: *"mới 32 tuổi, ông Diệm từ chức Thượng thư bộ Lại phản đối Pháp vì không cho bầu quốc hội cho người Việt giống như Ấn Độ trong Liên Hiệp Anh. Pháp trả đũa bằng cách ép Bảo Đại tước hết phẩm hàm của ông"*. Những điều khen ngợi trong sách của ông Douglas, các cuộc tiếp xúc, các buổi diễn thuyết, lập trường cứng rắn

đòi độc lập của ông Ngô Đình Diệm đã làm cho các chính giới Hoa Kỳ, các học giả nghiên cứu về ĐNÁ lưu ý đến Ông.

Đến tháng 5-1953 Ông Diệm rời Hoa Kỳ đi Pháp rồi sang Thụy Sĩ ngụ ở dòng tu Benedictine. Trước biến cố Điện Biên Phủ 7-5-1954 và Hội Nghị Geneva sắp họp, Ông trở lại Paris, tháng 6-1954 Bảo Đại mời ông làm Thủ Tướng Chính Phủ với toàn quyền về quân sự và dân sự trong một bối cảnh chính trị thế giới mới, với sự can thiệp của Hoa kỳ vào nội tình Việt nam. *Thủ tướng Ngô Đình Diệm đáp máy bay về Saigon ngày 21-6-1954. và chính thức cầm quyền ngày 7-7-1955*

D- NGÔ ĐÌNH DIỆM NHÀ CHÍ SĨ TÀI TRÍ, ĐỨC ĐỘ, CHIẾN SĨ CHỐNG CỘNG VÀ THỰC DÂN.

Vì sao Ông Ngô đình Diệm được cử làm thủ tướng?

Có nhiều luận điệu nói về vấn đề ông Bảo Đại chọn Ông Diệm làm thủ tướng. một số người Việt và một số nhà báo, hay tác giả Tây phương cho rằng ông Diệm là người của Hoa kỳ; hay Hồng y Spellman, giới Thiên Chúa Giáo Mỹ, phong trào Cộng Hòa Bình Dân Thiên Chúa Giáo Pháp hợp tác với toà thánh Vatican vận động với chính phủ Mỹ ủng hộ ông Diệm. Ngay cả tài liệu mật của Ngũ Giác đài cũng không nói đúng về vấn đề này.

Sự kiện lịch sử không xảy đến một cách đơn giản, như quan điểm chủ quan hay hời hợt của một số người, ủng hộ hay chống đối, ưa thích hay ganh ghét ông Diệm.

Không có bằng chứng nào cho thấy các thế lực trên, vận động với chính phủ Mỹ, Pháp, hay Bảo Đại để Ông Diệm làm thủ tướng cả. Tổng Thống Eisenhower và ngoại trưởng John Foster Dulles không đặt vấn đề gì với Pháp hay Bảo Đại về chức vụ THỦ TƯỚNG. Trong khi hội nghị Geneva đang nhóm họp, người Pháp không quan tâm đến việc ai làm thủ tướng, họ thờ ơ với vấn đề này, họ không ưa gì ông Diệm nhưng họ cũng không chống lại việc chọn Ông.

Trước tình thế quân sự, nội trị và đối ngoại năm 1954, có ai chịu ra làm thủ tướng? Pháp bại trận, suy yếu. lãnh thổ quốc gia Việt nam gồm những vùng Pháp kiểm soát thì mục nát, hỗn loạn và các nơi lâu nay do Việt Minh kiểm soát còn nhiều cán bộ cộng sản nằm vùng. Còn vùng của cộng Sản thì có hệ thống đảng và chính quyền có tổ chức, kỷ luật và trung kiên ... như thế quốc gia Việt nam có thể tồn tại được không? Thủ tướng Ngô Đình Diệm sẽ làm được gì? Hồ Chí Minh với nhiều thủ đoạn sẽ thắng cử vào 1956.

Nhiều nhà báo và học giả Tây phương, sau này lên tiếng chỉ trích chính quyền ông Ngô Đình Diệm, bây giờ phải thừa nhận rằng chẳng có cá nhân, tôn giáo, đảng phái hay chính phủ nào vận động đưa ông Diệm ra làm thủ tướng cả. Ông Ngô Đình Diệm ra cầm quyền được vì Ông là một người yêu nước, Ông có uy tín vì liêm khiết và trong sạch. Lâu nay ông không bị tai tiếng gì, ông từ quan, không cộng tác với Pháp, cũng không dính líu với Nhật, dù rằng ông có nhờ Nhật bảo vệ chống sự truy nã của Pháp. Ông mơ ước đem lại tự do độc lập cho dân tộc. Ông bác bỏ lời mời tham gia chính phủ của Hồ Chí Minh. Trong giai đoạn 1949-1953, Ông Diệm có sự khôn ngoan chính trị là 2 lần từ chối lời mời của Bảo Đại ra lập nội các. Nếu ông ra làm thủ tướng lúc bấy giờ, chắc chắn ông bị thất bại vì không có đủ thực lực để chống cả cộng sản lẫn thực dân Pháp. Nhưng khi chính thức cầm quyền (7-7-1955) Ông Ngô Đình Diệm đã nắm được thời cơ, ra cầm quyền đúng lúc, tình hình quốc tế thuận lợi dù còn quá nhiều trở ngại lớn lao.

* Sau đây là một vài tài liệu lịch sử dẫn chứng:

1- **Tác giả Denis Warner** , người chỉ trích chế độ ông Diệm viết rằng: Bảo Đại dù bị nhiều bạn hữu...phản đối, vì không còn tin vào nhóm thực dân nhơ nhớp ở Saigon , ông miễn cưỡng phải chọn ông Diệm.

2- **Hoa Kỳ không tiến cử ông Diệm**, ngoại trưởng Foster Dulles không phản đối, sau này còn có lúc muốn thay thế ông nữa, họ chỉ ủng hộ lại ông Diệm khi thấy ông thành công.

3- **Một tác giả khác ,Stanley Karnow**, trong quyển "Vietnam, A History", chống phe quốc gia và ông Diệm đã phát biểu như sau: "Khi cuộc

đàm phán tại Geneva gần kết thúc, Bảo Đại mới ý thức rằng sinh mệnh chính trị của ông treo mỏng manh như sợi tóc, ông ta bèn mời ông Diệm đến. Người ăn chơi và nhà đạo đức không thích hợp nhau, nhưng vẫn có ý dùng nhau. Diệm coi Bảo Đại là con đường đưa đến chính quyền. Còn Bảo Đại nhìn thấy hai cái lợi ở Diệm. Thứ nhất, ông Ngô Đình Nhu đã thành lập được Mặt Trận Cứu Nguy Dân Tộc ở Saigon, một cơ cấu có thể chấp nhận như là một Liên minh Chính Trị, Thứ hai Bảo Đại nghĩ rằng Diệm đã từng ở Hoa Kỳ, sẽ đưa Mỹ vào chính tình Việt nam để thay thế Pháp, nhưng không bằng con đường nhờ Mỹ vận động dùm, Hoa kỳ lúc ấy vẫn chưa chấp nhận ông Diệm, các nhà ngoại giao Mỹ ở Geneva đã từ chối khéo đề nghị của ông Ngô Đình Luyện”(trang 218).

4- **Một người Mỹ gốc Áo, ông Buttinger** đã viết nhiều sách Lịch sử về Việt nam, đã từng đến Saigon, từng tích cực ủng hộ ông Diệm sau quay lại chống đối. Ông cho rằng ngay cả những người thân Pháp và ghét ông Diệm cũng đồng ý cử ông Diệm làm thủ tướng, họ, kể cả Bảo Đại, nghĩ rằng phần chia cắt phía Nam chẳng còn tinh thần chiến đấu và tồn tại. Trong hoàn cảnh ấy chỉ có kẻ điên khùng mới đứng ra gách vác, và kẻ ấy chắc chắn chuốc lấy thảm bại về chính trị...” ... ” sự việc còn đây, những kẻ khởi xướng Việt cũng như Pháp, cũng như Thiên Chúa giáo, cũng như Hoa Kỳ, không ai dọn đường cho ông Diệm lên cầm quyền. Diệm được đặt vào ghế thủ tướng là do những biến cố dồn dập của thời cuộc lúc đó”(trang 385-6).

5- **Một trí thức Thiên Chúa Giáo, luật sư Nguyễn Văn Chức** đã phân tích và trình bày khá đầy đủ và công tâm về việc ông Diệm được cử làm thủ tướng trong tác phẩm “ Chính sử ” của ông. Ông bác bỏ sự xuyên tạc của Hilaire du Berrier chuyện ông Diệm thề trung thành với Bảo Đại và nhận 1 triệu đồng, ông Diệm chỉ thề trước Thánh Giá là bảo vệ lãnh thổ chống cộng sản và nếu cần chống cả người Pháp nữa.

6- **Tài liệu mật Ngũ Giác Đài, ấn bản Gravel**, quyển IV, trang 174 cũng sai lầm khi nói Bảo Đại bị Pháp và Mỹ thúc đẩy cử ông Diệm. Tóm lại Bảo Đại cử ông Diệm là do những tính toán chính trị của ông về thời cuộc, còn ông Diệm nắm được thời cơ ra cầm quyền đúng lúc.

7- Kết Luận:

* Thế kỷ 19 Người Mỹ đến Việt Nam vì *ngoại thương*. Đệ nhị thế chiến vì *chiến tranh với Nhật*, rồi can thiệp vào nội tình Việt nam vì *an ninh chiến lược của họ*. Trước 1954 các đảng phái quốc gia đều thất bại trong việc giành quyền lãnh đạo dân tộc với Hồ Chí Minh.

* Nay đất nước bị chia đôi, miền Nam dưới hình thức "độc lập" nhưng thực chất là của Pháp và Bảo Đại là bù nhìn. Hoa kỳ cần có một lãnh tụ, có khả năng xây dựng miền Nam thành một tiền đồn chống cộng. Trong khi ấy, ông Ngô Đình Diệm cũng cần sự ủng hộ và viện trợ của Hoa Kỳ mới giành được chủ quyền từ thực dân Pháp. Quyền lợi của Hoa Kỳ, quyền lợi của lãnh tụ quốc gia Ngô Đình Diệm cùng đại đa số đồng bào không muốn sống dưới chế độ cộng sản trùng hợp với nhau nên hai bên cộng tác với nhau, cùng làm đồng minh trong một giai đoạn.

* Kết thúc bài nói chuyện hôm nay xin dẫn chứng lời nói của cựu hoàng Bảo Đại, được Ký giả Phan Văn Trường ghi lại lời phỏng vấn đăng trong Tạp chí Phụ nữ Diễn Đàn số 104 tháng 9-1992:

" - *Hỏi: Tại sao ngài trao quyền cho ông Ngô Đình Diệm để rồi bị ông ấy lật* *ngài* ?

-Bảo Đại: Ông Diệm là người tôi tín nhiệm. Lúc đó thế lực của Pháp đã thất bại. Phía cộng sản đã được Liên xô, Trung Quốc ủng hộ về mọi mặt, nên tôi khuyên ông Diệm tìm sự ủng hộ của Mỹ. Ông Diệm là người yêu nước... "

Trước kia ông Bảo Đại đã kích dữ dội ông Ngô Đình Diệm, nhất là sau khi bị truất phế năm 1955. Nay, 38 năm sau, ông Bảo Đại bày tỏ sự kính nể đối với ông Diệm. Bảo Đại thừa nhận Ông Diệm là người yêu nước, cố sức giữ vững miền Nam, và chết khi thi hành nhiệm vụ.

Quả vậy, để giữ vững miền Nam chống cộng sản, trước hết ông Ngô Đình Diệm phải dành lại chủ quyền từ tay thực dân Pháp.

Trong sự nghiệp 9 năm phục vụ dân tộc Việt nam, nhiều thành tích lớn lao về nội trị (như cuộc định cư hơn một triệu đồng bào di cư), hệ thống hành chánh, chính sách kinh tế dinh điền, ấp chiến lược...

Thời gian phán xét công bằng: Tổng Thống Ngô đình Diệm có nhiều công hơn tội đối với dân tộc Việt Nam. Dân tộc Việt Nam tưởng nhớ và ghi tạc sự đóng góp của Ông trong sự nghiệp đấu tranh cho quyền tự chủ của dân tộc chống cả cộng sản và thực dân trong mọi hình thức. Đời sống của Tổng Thống Ngô Đình Diệm không được lâu dài và ông không được hưởng nhiều lạc thú trên đời, nhưng dân tộc Việt Nam sẽ nhớ lâu dài đến người yêu nước Ngô Đình Diệm. Rồi đây khi đất nước không còn bóng cộng sản, buổi lễ tưởng niệm như hôm nay sẽ được long trọng tổ chức trong toàn quốc, những kỳ đài, những trường học, những đại lộ sẽ mang tên Ông.

Nguyễn Văn Minh

*Cựu SV ĐHSPSG, ban Sử Địa, khóa 1968-1971 - Cao học Giáo Dục Sử học.
Cử nhân giáo khoa Địa lý, Cao học địa lý ĐHVK SG.*